

Fiüggetlen Hajduság

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Feljós szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I. Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, Fötér.

A gabonaértékesítési politika sikere.

Az idei kitünően sikerült gabona-termés megfelelő értékesítése már az aratás megkezdése előtt igen élénken foglalkoztatta a kormányzatot és a közvetlenül érdekelt gazdatársadalmat is. Ezekben a hetekben úgy látszott, hogy a nagy termés értékesítése szinte leküzdhetetlen akadályokba fog ütközni, örömmel kell azonban megállapítani, hogy az aggodalom nem volt helyénvaló, mert a kormányzat megfelelő időben gondoskodott a buza elhelyezéséről. Ma már kellő tapasztalatok és eredmények állanak rendelkezésre, gabonaértékesítésünk — a jelek szerint — forduloponthoz érkezett, a közvetlenül aratás után megindult és eddig talán sohasem tapasztalt nagyarányú kínálatot sikerült megrázkódtatás és nagyobb nehézség nélkül levezetni. Ezzel kapcsolatban igen érdekesen világítja meg az idei gabonaértékesítés első heteinek történetét az a körlevél, amelyet a „Futura” a Magyar Szövetkezeti Központok Aruforgalmi R. T. intézet a vásárlásokkal megbízott vidéki szerveihez és amely egyúttal tájékoztatást ad a gazdaközönség legszélesebb rétegeinek is részint az eddigi eredmények, részint a jövő kilátások tekintetében.

Hangsúlyozza a „Futura” körlevele, hogy az aratás után eddig még soha nem tapasztalt méretű buzakínálat felvétele és leszállítása a Futurát és vidéki hálózatát teljes mértékben igénybe vette. Tekintettel azonban arra, hogy a közelmultban lefolytatott külföldi tárgyalások eredményeként mintegy negyedfél milliő mázsa búzának részben azonnali, részben a legközelebbi jövőre szóló szállítási lehetősége nyílt meg, az értékesítés munkájának legnehezebb időszakán ma már túl jutottunk és a közeljövőben felveendő újabb exporttárgyalások és a Futura teljes anyagi felkészültsége ennek a munkának további eredményességét is biztosítja.

Az eddigi munka során kétségkívül voltak kisebb fennakadások, főleg azért, mert Magyarország vagon- és uszályparkja nem volt elegendő az óriási méretű forgalom lebonyolítására. A közraktári hálózatot és az átrakodó-állomásokat is erősen igénybe vette a gyorsütemű lebonyolítás munkája. Kitér a Futura körlevele az értékesítés pénzügyi vonatkozásaira is és megállapítja, hogy a rendkívüli tömegű vásárlások ellenére is megnyilvánult a köteles kereskedői gondosság és ennek köszönhető, hogy a vidéki bevásárló

szervek még az átmeneti nehézségek idején is minden alkalommal megtalálták a módját annak, hogy támogatásra leginkább rászoruló kisgazda-közönség kisebb tételeit azonnali készpénzfizetés mellett vásárolják meg. A tehetősebb gazdáknak viszont csak néhány napig kellett türelemmel lenniük. Végül örömmel állapítja meg a Futura, hogy a gazdaközönség a gabonaértékesítésnél az idén már csak a legkritikább esetben kerülte el az intézet vidéki

bevásárló szerveit és az eddigi tapasztalatok alapján teljes bizalommal ajánlotta fel az intézet vidéki képviselőinek eladásra szánt készleteit.

Az érdekes tájékoztatóból a gazdaközönség mindenesetre megelégedéssel állapítja meg, hogy az az értékesítési politika, melyet a Futura a kormány megbízásából folytat, az idén is kiállotta a teljes tűzpróbát annak ellenére, hogy hasonló arányú gabonaforgalom a háború óta még nem bonyolódott le ilyen rövid idő alatt és ennyire fennakadás nélkül.

Városi képviselőtestületi közgyűlés.

Gazdag tárgysorozat, igen élénk érdeklődés mellett tartott aug. 29-én közgyűlést Hajdusoboszló városi képviselőtestülete. Elnökölt dr. Márton Gábor polgármester.

Napirend előtt a polgármester jelentette, hogy a rendőrkapitány-ság megfelelő elhelyezése tekintetében a pénzügyminiszter ur elvben nem zárkozik el az elől, hogy a város a célnak megfelelő telket és épületet szerezhessen és pedig úgy, hogy a szükséges vételár és egyéb költségek a város által rendőrségi hozzájárulásként fizetendő és az állammal szemben fennálló tartozásként fennálló összegek terhére biztosíttassék. A jelentés örömmel szolgált tudomással. Ugyancsak napirend előtt jelentette a polgármester, hogy a belügyminiszter az állandó gyógyfürdő létesítéséhez szükséges 500.000 pengő kölcsön ügyében érdemben csak akkor dönthet, ha a város felterjeszti hozzá a vonatkozó építkezési, rendezési tervek költségvetéseit hozzá felterjeszti. Polgármester jelezte, hogy Dávidházy Kálmán műépítész már készíti a költségvetést s mielőtt az kész lesz, azt azonnal felterjeszti. Tudomásul szolgál.

Dubányi pénzügyi ellenőr felmentéséről külön cikkben emlékezünk meg.

Pénzügyminiszter amaz értesítése, hogy a város részére 12,060 P államsegélyt utalt, hálás köszönettel vétetett. Belügyminiszter amaz értesítése, hogy a villamosüzem és Hajdusoboszlói Takarékpénztár gazdálkodását rendben levőnek találta, a város 1938. évi költségvetését 75 százalékban, az 1931. évi háztartási és üzemi számadásokat jóváhagyta, az üzemi számadásoknál a jóhiszeműséget megállapította s a közbirtokosságok által használt helyiségek bérleti díjára vonatkozó képviselőtestületi határozatot megerősítette, tudomásul szolgált. Kisipari kölcsönök céljára pénzügyminiszter 500 P-t

utalt. Belügyminiszter a város üzemének 1931. évi zárószámada ellen beadott felebbezést elutasította, a ref. egyház évi iskolai segélyét az egyház kérelmére az egyház anyagi helyzetének javulása folytán 12,000 P-ben állapította meg, valamint Nagy Ferenc városi képviselő felülvizsgálati kérelmet elutasította, tudomásul vették. Ugyazintén a Bakk János-féle perben történt bírósági döntést is. Vármegyei kisgyűlés jóváhagyta dr. Csiha városi ügyész bevezetését a Hajdusoboszlói Takarékpénztár igazgatóságába és megállapította Kiss Gyula díjnok kedvezményes családi pótlékát. A vásári és piaci helypénz díjszabályzatot a város közelebb elkészíti, két ezüstkalásos ifju továbbképzésére hozott határozat jóváhagyást nyert. Iskolai, óvodai költségvetések jóváhagyása megérkezett. A tanyai iskolák jellegének megállapítását legközelebb intézi el a közgyűlés. A tanyai iskolák és állami gazdasági népiskola igazgatói lakásának építkezésére vonatkozó versenytárgyalás eredményéről híreink között emlékezünk meg.

A közműveknél létesített állandó és ideiglenes állások rendszeresítését vármegyei kisgyűlés jóváhagyta, ugyazintén a református jellegű tanyai tanítói fizetésekhez megadott hozzájárulásokat is. A várostól 100 hold területet kért a honvédelmi katonai repülőtér céljaira. Minthogy a városnak nincs ekkora területe, a közbirtokosság fogja teljesíteni a nagyfontosságú kérelmet, amely lehetővé fogja tenni, hogy katonaság kerüljön városunkba és védetség tekintetében városunk nagyobb biztonságát nyerjen. Az országos repülőalapra 1000 pengőt szavazott meg a közgyűlés. 1939-ben Hajdudhadház-Derecske között megnyílik a koraútbuszjárat.

Ezután dr. Békésy Jenő és társai amaz indítványa következett

a napirendre, hogy a munkásosztály részére népfürdőt létesítsen a város. Az állandó választmány elutasítani javasolta a beadványt. Dr. Békésy Jenő képviselő csodálkozását fejezte ki afelett, hogy a város vezetősége az indítványtól idegenkedik. Örömmel vette volna ennek az ellenkezőjét, hiszen közegészségügyi, köztisztasági szempontok követelik ezt. Mindenki tudja, hogy a kormány, hivatalos intézőkörök és a társadalom összessége a munkás, szegénysorsú nép szociális helyzetének javítását tűzte ki feladatául. A népfürdő létesítése Hajdusoboszlón is közzükségletet képez, amely megvalósítása közérdek. Ez elől nem lehet kitérni. Képviselőtestület e felszólalás hatása alatt utasította polgármestert, hogy a népfürdő mikénti megvalósítására vonatkozólag tervet, költségvetést terjesszen közgyűlés elé. Polgármestert és Veress Béla igazgatómérnököt a németországi fürdőügyi kongresszusra a város költségén kiküldötte, dr. Ádám Gyula fürdőorvos a saját költségén megy ki. Máv. igazgatóságától értesítés jött, hogy 300 lóerős barnaszén generátort berendez és felállít saját költségén. Városi jégzsükséglet beszerzése ezután is Frenkel Mihály műjéggyárából szereztek be. Szilágyi Sándor az adóiszti vizsga letételére egy évi haladékot nyert. Parti Ibolya gépirónó fizetése az államiakéval egyenlő színvonalra emeltetett. Oborzil Gyula városi állatorvos szokásos évi 600 P jutalmát közgyűlés most is megszavazta. Egész sereg utcaszabályozási kérelmet, előterjesztett szerződést, jelentést tudomásul vették, jóváhagyták.

Dubányi Imre pénzügyi ellenőr 1938. évi háztartási jelentésében megállapította, hogy a városi üzemek fokozatos fejlődése és felhalmozódott ügyeinek folytonos szaporodása a város tisztviselőire nézve a jelenlegi tisztviselői létszám mellett elviselhetetlen munkatöbbletet, túlterhelést jelent ma már. Kéri a képviselőtestületet idejében leendő intézkedésre, szakbiztosítók beállítására, hogy az újban megállapítandó ügykörök lebonyolítása akadály, késedelem és károsodás nélkül legyen eszközölhető. A jelentés polgármesternek javaslatával céljából kiadatott.

Az ipartestület székháza

Hajdusoboszlón, Rákóczi-utcán eladó. Ertekezni lehet: Cseke Péter ipartestületi elnökkel.

25 db. anyaguk feles tartásra kiadó. Ertekezni lehet: IV. tized Radó-utca 11. sz. alatt B. Nagy Zsófia tulajdonossal.

Dubányi Imre pénzügyi ellenőr távozása.

A képviselőtestület legközelebbi közgyűlésében dr. Márton Gábor polgármester bejelentette, hogy a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a Hajduszoboszló megyei városhoz pénzügyi ellenőrként kiküldött Dubányi Imre ny. belügyminiszteri számvevősegi I. o. főtanácsost pénzügyi ellenőri megbízatása alól 1938. évi augusztus hó 31-ével felmentette. Polgármester napirend előtti felszólalásában a következőket mondotta:

Nem mulaszthatom el ezt az alkalmat felhasználni annak megállapítására és kiemelésére, hogy Dubányi Imre ny. számvevősegi főtanácsos, pénzügyi ellenőr ur olyannyira szívén viselte Hajduszoboszló megyei város érdekeit, mintha Szoboszló talajából sarjadt volna ki. Nehéz háztartási helyzetben volt a város, amikor idekerült s így terhes volt a működése a pénzügyi ellenőr urnak is. Működésében azonban mindenkor a jószándék, a város háztartási helyzetének javítása vezette, nem nézett sem jobbra, sem balra, ha a város érdekeiről volt szó. Az ő segítségével lehetett megoldani az adóhivatal megfelelőbb elhelyezését s a végteleül szükséges tűzoltó-laktanya létesítését. A hitelek felhasználása körül való takarékoskosság s főként azonban az adósságok nagymérvű apasztására irányuló eredményes működése mind oly tevékenység, amiért Hajduszoboszló megyei város közönsége csak köszönetet mondhat. Éppen ezért javasolom, hogy képviselőtestületi közgyűlés érdemét jegyzőkönyvben örökítse meg.

Képviselőtestületi közgyűlés amikor elnöklő polgármester bejelentését és Dubányi Imre pénzügyi ellenőr ur felmentését tudomásul vette, örömmel állapította meg, hogy Dubányi Imre ny. számvevősegi I. o. főtanácsos terhes és felelősségteljes pénz-

ügyi ellenőri hivatását oly annyira a város érdekeinek figyelembe vétele mellett teljesítette, mintha Szoboszló városának született fia lelt volna. Működését mindenkor a jószándék, a város háztartási helyzetének javítása vezette s ez irányú működésében soha semmi mellékkörülmény nem befolyásolta. Megállapította azt is, hogy a város igen nehéz anyagi körülményei között csak az ő segítségével lehetett megoldani az adóhivatal megfelelő elhelyezését s a végteleül szükséges tűzoltó-laktanya létesítését.

Mindezekre tekintettel Dubányi Imre ny. számvevősegi főtanácsos urnak a város háztartási helyzetének javítása érdekében kifejtett eredményes működését jegyzőkönyvünkben megörökíteni rendelte s életére és további működésére Isten áldását kérte.

Hogy Dubányi Imre pénzügyi ellenőr mennyire a város közönségének szívéhez nőtt, bizonyítja az, hogy szept. 17-én a városi tisztviselőkar tiszteletére bucsuvacsorát fog rendezni.

A népfürdőről.

irta: VERESS BÉLA.

A legutóbbi városi képviselőtestületi közgyűlésre dr. Békésy Jenő kir. közjegyző képviselőtestületi tag részletesen indokolt javaslatot nyújtott be egy népfürdő létesítésére. A képviselőtestület a népfürdő létesítését szociális és egyéb szempontokból szükségesnek mondotta ki s utasította a polgármestert, hogy annak megvalósíthatóságáról a legközelebbi közgyűlésre részletes előterjesztést tegyen.

Anélkül, hogy elébe kívánnék vágni bizonyos dolgoknak, úgy érzem, hogy immár 8 éves tapasztalatom feljogosít arra, hogy egy népfürdő létesítése tekintetében véleményemet a köz javára e helyen is nyilvánítsam.

Mindig az volt s jelenleg is az az álláspontom, hogy egy népfür-

dőnek Hajduszoboszlón abban a formában, ahogy azt általában elképzelik, nincs meg a létjogosultsága. Egy nagy kiterjedésű, jól látogatott fürdőtelep mellett egy olyan különálló fürdő, ahol mérsékelt díjat kell fizetni, nem prosperálhat, illetve nem lehet látogatott. Egy ilyen népfürdőnek csak nagy városokban van létjogosultsága, ahol nagy a proletáriátus, ahol az emberek előítélete kisebb s egyik ember kevesebbet törődik a másikkal. Budapesten, vagy Debrecenben nemcsak a legszegényebb néposztály, hanem a középosztálybeliek, sőt a tehetősebbek is szívesen látogatnak egy olcsóbb, tisztántartott fürdőt, azonban erre Hajduszoboszlón, de bármely más kisvárosban is, nincsemmi remény. Csak ismerni kell egy kisvárosi közönség lelkületét, hogy hitelt adjunk ennek az állításnak. Egy kis városban a kis erzsényű ember úgy gondolkozik, hogy ha már fürdőbe megy, akkor odamegy ahová más s addig inkább nem megy, míg a szükséges magasabb összegű fürdődíjat össze nem kuporgatja. Ez a felfogás nem helyes, azonban — sajnos — így van, amit tapasztaltunk 1931-ben, amidőn az egyik medencét elrekesztettük s ott 30 filléres fürdődíjat szabtuk meg. Nem látogatták s kénytelenek voltunk annak üzemét beszüntetni.

Ennek ellenére mégis az a felfogásom, hogy egy fürdőt a szegényebb néposztály részére mégis csak kell létesíteni Hajduszoboszlón. Azonban egészen más alapokon.

Hajduszoboszló város és közönségének anyagi bázisait a fürdő — hisszük — hosszú időkre lerakta. Itt az ideje, hogy az anyagi alap után más valamit is biztosítsunk a város közönségének. És pedig az egyetemes közönségének, amely

a hőforrás áldásait s a fürdőt eddig közvetlenül — anyagiak híján — nem élvezhette. Ez a más valami: a hajduszoboszlói közegészségügy javítása a fürdő által. Ezt pedig elsősorban a népfürdővel lehet elérni.

Elgondolásom röviden a következő: Minthogy Hajduszoboszló város közönsége már most abban a helyzetben van, hogy egy népfürdőt létesíthet, úgy az egész országból ideseregülő fürdővendégtömeg fenntarthat egy népfürdőt a hajduszoboszlói egészségügy fejlesztése érdekében!

Ennek a népfürdőnek azonban teljesen ingyenesnek kell lenni, ahová a hatóság által összeállított kataszter szerint, igazolvánnyal ellátva csak azok léphetnek be díjmentesen, akik szegénysorsuk. Ez esetben a népfürdő teljesíteni fogja a kötelességét, látogatott lesz s a hozzáfűzött reményeket valóra váltja, amelynek elvégre is nem abban kell kulminálni, hogy 5—10, vagy 15 ezer pengő beszédjünk, hanem abban, hogy hajduszoboszlói szegénysorsu embertársainkat jobb egészségben lássuk a hőforrások csodálatos ereje által. Ez nemcsak helyi, hanem országos, nemzeti érdek. Ennek a tősgyökeres magyar fajnak egészségügyét minden uton-módon szolgálunk kell, mert ez is a magyar feltámadást segíti elő!

Meg kell tehát az utját és módját találni annak, hogy egy elkülönített népfürdőt Hajduszoboszló városa minél előbb felépíthessen. De meg lehet keresni az utját s módját annak is, hogy ezt a népfürdőt az közönség tartsa fenn, amely itt gyógyulást talál, vagy pedig üdülni jön hozzá.

Kétségtelen, hogy egy népfürdő létesítéséhez nem elegendő az a kis összeg, amit a közgyűlés elé terjesztett beadvány tartalmaz, mert hiszen a hygienikus beton-

Fürdő-levél.

Drága Barátnóm! Köszönöm szíves türelmetlenségedet hosszú hallgatásom miatt. Szerencsésen ismét átéltem a nyarat és így, augusztus vége felé, hozzájuthatok ahhoz is, hogy tollat ragadjak és beszámoljak Neked élményeimről, annak reményében, hogy viszonzásul Tőled érdekesebb riportot kapok és hogy Te — aki egy a mieinkhez hasonló világfürdőt nem vallhatsz kissé magadénak — pihentebb idegekkel nézel az elkövetkezendő zord napok elé.

Köztudomásu, hogy mióta a hőforrás áldást osztogató jókedvében minket benszülötteket egész nyárra ellát forró vízzel és családi vendégekkel, azóta korántsem olyan a helyzetünk, mely legkevesebb is hasonlítana az idegnyugtató testi, lelki pihenésre alkalmas pillanatokra. Megszállott terület vagyunk, ezzel a csunya, de találó német felirattal homlokunkon: „Maul halten, und weiter dienen.“

A tartós családi vendégek mellett még a damoklesz kardja is fölöttünk lebeg. Sose tudjuk, mire virradunk. Este még semmi bajunk sincs, gyanútlanul fekszünk le, és reggel arra nyitjuk ki szemeinket, hogy egy kocsi vendég tolong körülötünk és egyik asztal terítésből a másikba esünk, jóllehet, közelebb volnánk egyik ajulásból a másikba eséshez. Ezekén kívül vannak még az egyes átutazó vendégek, akik mindannyian anyagilag jobban szituáltak nálunknál, de komolyan

elhiszik, hogy megsértődnének, ha nem bennünket szerencsétlenné s így nemes egyszerűséggel, bejelentés nélkül, magátértetődőn, egyenesen hozzánk érkeznek meg, mint a Hotelbe.

Megjegyzem a családi vendég a legnehezebben emészthető. Sőt, minél közelebbi családtag, annál nehezebb eset. Hogy miért, magyarázni is fölösleges. Mert természetesen lelkismeretbeli kérdésünk, szívügyünk. Kötelességünk jóképet vágni minden ténykedéséhez.

Sokan felismerve a kilátástalan helyzetet, úgy segítenek magukon, hogy kora tavasztól késő őszig, összes lakható és lakhatatlan szobájukat kiadják bérbe idegen fürdő vendégek részére, egy szóval összekötik a hasznosat a kellemetlennel. Így magyarázható az a sok kiadott lakás uton utfélen, olyanok részéről is, akik anyagilag nincsenek ráutalva.

A közeli rokon szívén viseli ama bibliai idézetet, hogy „nem jó az embernek egyedül élni, azért adott az Isten segítőtársat” és a rend kedvéért magával viszi vendégségbe a segítőtársat, sőt jószerecse, ha azonkívül csak az egyenes leszármazottat.

Az egyenes leszármazott pedig arég nemlátott, környékbeli unokafivért invitálja néhány fürdőre, hogy legyen szórakoztató partnere, aki viszont papáját, legújabb mamájának nyolc éves keresztlányát hozza magával, akit sem azelőtt, sem azután nem lát az ember

többé. Így, ahogy mondom drága Barátnóm, szó szerint irom le az esetet. Mikor reggel kinyitottam ábrándokba merüléshez szokott szememet, úgy jöttem be sorjába az ajtón a vendégek, mint a gyerekek az iskolába s amikor tömegükkel elsötétítették a lakást, hirtelen elfeledkeztem vastagnyaku kálvinista mivoltomról és ilyedtemben sűrűn hánytam magamra a keresztet és alázatosan rebegtem: Atyám, ha lehetséges muljék el tőlem e keserű pohár, mindazonáltal ne úgy legyen ahogy én akarom, hanem amint Te!

És a Nagy Ég komolyan vette szerénységemet. Nem úgy történt ahogy én akartam. Végig kellett küzdeni a napot. A helyzethez képzelj hozzá még egy vadonat új, magonc növendék libát, aki szobalány becévére hallgat, olyanfajta, aki jóakaratu tanulatlanságával a gerbaut is megkeseríti a szánkban.

Nem volt mit tenni, mint egyik asztal terítésből másikba esni, sőt utóbb már le se szedtem. Minek? Elég ha óránként cserélgetjük az evőeszközt, mint az umslágot. Ezt végig kellett csinálni, mert biztos voltam benne, hogy nem segít se egy hirtelen jött fog, vagy hasfájás, sem milyen-amolyan kitörni készülő influenza, azért megsem kíséreltem, ismertem embereimet, hogy maradnak rendületlenül, mint hazájukhoz hiv magyar.

Estefelé a bucsuzásnál kötelező „köszönjük a szíves látást” című paradoxon, már mint egy elhaló

muzsika rezonanciája jutott fülemhez. A felvevő készülék nem kapcsolt többé a kimerüléstől.

Az invázió után hangtalanul hullottam ágyban párnák közzé, és engedtem, hogy a szobalány eltakarítsa Kárhágó romjait. Még láttam a tányérokól összegyűjtött csontokat, mint csataterék hullahegyét, aztán lehunytam a szememet. De korántsem haltam meg, mint gondolni lehetett, hanem hallgattam a szomszéd szobából kiszűrődő tartós vendégeim terheit, kik miután az unokafivért összes hozzátartozóival együtt kellően kiélvezték, az elkövetkező szép napokra helybeli kártyapartnerekről kezdtek gondoskodni.

Most pedig kedves barátnóm, hogy fogalmad legyen a nyár szépségeiről, küldök Neked néhány össze nem függő pasztelt. Ime:

Legközelebbi családtag vendégem egyenes leszármazottjának — egy külföldön nevelkedett ifju gentlemennek — a bemutatkozása, aki szintén vendégem.

Délután vizidőben a vendég-hálóból nyíló szalonba gyanútlanul benyitok. A szoba közepén egy pár negyvenkettes délszaki bakkancs díszlik. Kérdőjellel görbülök, mire a világ legtermészetesebb hangján magyarázza az ifju gentleman, hogy talpálni kell vinni! Bennem reked egy kikivánczolni készülő ária, de hát a vendégjogot tisztelni kell, tehát a balfenéken a hallon át hangtalanul sietve távozom, hol majdnem rálépek a földön egy papír zacskóra. Ijdeden

medence, vízvezeték, zuhanyok, kabinok, közösvetkező, járda, felkerítés, vízhozzávezetés és elvezetés stb. tetemesebb költségeket emésztene fel. A költségeket azonban redukálni lehet a takarékosági elvek szigorú szemellett tartásával. Pl. azt tehetjük, hogy a jelenlegi fürdőtelep néhány régi kabinját átadjuk a népfürdőnek, a jelenlegi pihenőhelyet, amely tavasszal, amugy is lebontásra kerül, átviszszük közös vetkezőnek, megelégszünk egyszerű drótkerítéssel, faoszlopokkal stb.

Most más világot élünk, mint ezelőtt évtizedekkel, de talán mint 2-3 évvel ezelőtt is. Ma már a szociális kivánságokat lehetőleg minden vonalon ki kell elégíteni. Ennek szolgálatában állana a hajdusoboszlói szegényebb sorsú közönségrészére építendő népfürdő is, melynek ezenfelül nemzeti, fajegészségügyi szerepe elvitázhatalan.

Dalosünnep városunkban.

Amint már a mult heti számunkban megírtuk, amint olvashatjuk a kifüggesztett plakátokról s a már kézhezkapott műsorokból, szeptember 4-ike tényleg dalosünnepet jelent városunknak. Felkeres bennünket a testvér hajdúváros országos hírű dalárdájának, a Hajdunánási Dalárdának férfi- és vegyeskara, hogy szorosabb kapcsolatot teremtsen ezzel a két város dalosai között, bemutassa dalosainak a mi városunk szépségeit, világhírűvé vált fürdőnek.

A testvér hajdúváros dalárdájáról már írtunk. Ismertettük szép s eredményekben gazdag multját. Itt most az általuk rendezendő dalosünnep műsorát közöljük. A vendégdalosok vasárnap délután 2 órakor érkeznek városunkba s a megérkezéskor a dalárda férfikara megkoszoruzza a hősök emlékművét. Ezután az egész

pillantok bele, félig romlott őszi barack.

Máskor spontán kopogtatás után benyitok a vendégfalóba, a gentleman ül az ágyon a selyem paplanon és szorgalmasan cipőt tisztít, míg a másik bevetett ágy tetején a vizes fürdő dressz szárad.

Más: A szalonban a parketten egy ijesztő nagy sötét folt disztelenkedik, mely kefélsére sem reagál. Mi ez — kérdem aggodalommal. Tanyasi unokafivér — ki miatt a szalon egy éjjelre fregoli módon háló szobává kényeszerül, pléh pofával mondja: megcsipte a lábom fejét az éjszaka egy szunyog, nagyon égett, hát leöntöttem egy pohár vízzel.

Más: A vendégfaló parkettja megismerkedik az összes napolaj készítményekkel és elválaszthatatlan barátságot kötnek. Sőt — pardon, — reggelig tartó muri után elfogyasztott borfelesleggel is.

Más: A család összeül és fuvola hangon anyagiakat tárgyal, miért is, jónak látom betenni az összes utcai ablakokat, elkerülőd a közcsendháborításért kijáró bírságot. Miközben a család egyik szemefénye pihent energiáit szárnypróbálgatja féltett írógépemen, melyből sikerül neki hangorgiákat kicsalni.

Más: A kimélt kézimunka csipke terítőkön mixelés, bor, konyak és különféle italok természetben és kiszolgálva folynak.

A fő és mellék étkezések között még külön dinnye és más szezongyümölcs evés van contemplálva.

El ne mulassza megtekinteni!!

A DEBRECENI

TISZÁNTULI IPARI VÁSÁRON

1938. SZEPTEMBER 3.-TÓL 11.-IG

A

»Takarékosság«

R.-T.

kötélékébe tartozó cégek

alkalmi árúházát

„Tikáv“ II. számú pavillonban.

Gondoskodjék

érvényes vásárlási utalványról!!!

És szerezze be őszi szükségleteit a „TAKARÉKOSSÁG“ kötélékébe tartozó cégeknél.

dalárda a fürdőbe megy ki, ahol a vegyeskar a fürdővendégek részére énekel néhány szép darabot s este pedig a ref. elemi iskola emeleti dísztermében lesz a plakátokon is hirdeteit nagyszabású díszhangverseny a következő műsorral:

A Hajdunánási Dalárda férfi- és vegyeskara szeptember hó 4-én, azaz vasárnap este 8 órakor az elemi iskola dísztermében a székesfehérvári országos dalosversenyen előadott darabok bemutatásával díszhangversenyt rendez a következő műsorral:

1. Szabados. Hiszekegy — Ammer: Nem-nem-soha! Énekli: a dalárda férfikara. 2. Megnyitó beszédet mond: Békely Lajos ref. lelkész. 3. Halmos: Minden földek... Isteni szent valódnak... Énekli: a Hajdu-

nánási Dalárda Vegyeskara. 4. Mader: Zug az erdő... Arvályhaj. Énekli: a Hajdunánási Dalárda Férfikara. 5. Vigszavalat. Előadja: K. Nagy Ilona. Hajdunánási Dalárda tagja. 6. Vásárhelyi: Két magyar régi népdal. (A székesfehérvári országos dalosverseny aranyérmes csoportjának kötött kórusa). Demény: Suite. Théma con variatione. Énekli: a Hajdunánási Dalárda Férfikara. 9. Vigszavalat. Előadja: Kállay Imre a Hajdunánási Dalárda tagja. 10. Kodály: Jézus és a kufarok. (A székesfehérvári országos dalosverseny szabadon választott kórusa). Brams-Maklár: Bölcsődal. Énekli: a Hajdunánási Dalárda Vegyeskara. 11. Holló ének: a Bánkódó férj... Előadja: a Hajdunánási Dalárda vegyes-

Ezek kizárólag díszterítőkön fogyaszthatók.

Más: A hamutartókat jó darabig nem szünök meg hurcolni egyik helyről a másikra, de mikor látom a reménytelen helyzetet, a humoros oldalról igyekszem fel-fogni és eszembe jut az egyszerű köpködős, kehes, legátus meséje, aki után a kurátor folyton viszi a köpöcsésztét. Elhordja innen azt az alkalmatosságot, — üvölt a legátus — mert ha megharagszom beletalállok köpni.

Más: Este külön kapukulccsal járnak a vendégek és legédesebb álmomból arra riadok, hogy: „Nyikorog az ajtó, jönnek rajta”.

Más: Ha vendégtelen vagyok, külön sportot üzők a légyfogásból. Ha egy légy átmerészkedik a küszöbömön, az halálra. Vendégség idején egyebet se tehetnék, mint legyeket gyilkolhatnék, mert ajtót — apa szerint, — asszony, zsidó, és vendég nem képes betenni.

Külön rovatot érdemelne a fürdő szoba „foglalt” feliratu része, de nem akarok intim titkok megsértéséért itéletet.

Szándékosan utoljára hagytam: Vendégek a kabinban című pasztelt.

Anyagi erőnk megfeszítésével életem párjával kabint béreltünk. A csöpp, egyszemélyre is szűk kabinban mi ketten, rendszerető emberek egészen jól megférünk. Gyanútlanul beszönyegeztük, elláttuk ruhaszárító spárgákkal, akasztó szögekkel, mindenfajta

toilette szerekkel, felső ruha vállfakkal, egyszóval mindennel, ami kényelmünket szolgálja. De ember tervez Isten végez. A vendégek ostrommal bevették, mint Tróját és diadalmasan bevonultak annyi lommal, hogy három családnak is sok lett volna és annyi napolajjal, hogy kisebb falu világítási céljait bőven lehetett volna fedezni vele. Dacára, hogy fejenként és naponként egy-egy decit fölkenetek magukra, még mindig annyi fölösleg maradt, hogy bőven jutott az összes saját kezűleg mosott vasalt dédelgetett fehérneműimre és összes toiletemre, sőt az ülésre tervezett kis padra is, melyre azonkívül cipőjüket is fölrakták, így aztán, minthogy se gasztusom, se helyem nem volt a sok lomtól leülni egész nyáron husan, félárbocra eresztett orral, féllábon állva mint a gölya, huztam a cipőmet és a számat félre, egyebet nem tehetvén.

Nem hagyhatom ki azokat a jeleneteket sem, melyek kiegészítői a tárlatnak. Képzeld magadat Barátnőm a helyembe, amidőn a hideg zuhany alól, csurgó testtel, kellemetlen szélben, robogszakabinodba, de meglepetéssel tapasztalod, hogy foglalt. Ifjú gentleman rokon üdül benne, és amikor rövid, de kellemetlen várakozás után megnyitattik neked, akkor ifjú gentleman barátod „Bocsánat még egy pillanatra” fölkiáltással a kabinban függő összes ruhadarabjának zsebeit végigkutatja az öngyújtóért és nagyuri nonszalanszal, lassu-

szavalókórusa. 12. Demény: Szerenád. Énekli: a Hajdunánási Dalárda Vegyeskara. 13. Himnusz. Énekli: a Hajdunánási Dalárda Férfikara. A kórusokat vitéz Maklár Lajos karnagy vezeti. A Hajdunánási Dalárda vegyeskarának hölgytagjai ugyanabban a díszmagyar ruhában jelennek meg, amelyben a székesfehérvári országos verseny alkalmával igen nagy tetszést arattak. Belépődij nincs! Műsor megváltás 50 fillér. Legyen ott minden dalkedvelő hajdu, aki szereti a magyar lelket éltető igazi magyar dalt, mert a vendégdalosokat szülővárosunkban tömegesen hallgatják meg egy ilyen nagyobb hangverseny alkalmával.

A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, hogy mindenki pontosan jelenjen meg a hangversenyen, mert a rendezőség nem tud más-képpen helyet biztosítani.

URÁNIA

Szept. 4-5. Vasárnap 6 és fél 9
Hétfőn fél 9 órakor

Hans Albers

Olga Csehova

SARGA LOBOGÓ

Műsört bevezeti:
Magyar világhíradó.

Szept. 7-8. Szerdán 6 és fél 9
Csütörtökön fél 9-kor

Katherine Hepburn és Frederick March
monumentális világhírfilmje:

Stuart Mária

Egy királyné szerelme és vértanúsága.

Műsört bevezeti:
Paramount híradó.

gestussal rágyújt, visszateszi az öngyújtót, minekutána beenged, hogy libabőrös, víztől csepegő testedet fölszárihasd.

„És amikor vége van a bornak és a dalnak s a legutolsó korcsma is bezár, ballagok hazafelé s nem tudok dalolni, — zokog a bor betyár”.

És amikor vége van a vendégségnek, én sem tudok dalolni. Elementáris erővel, fekézhetetlenül kitör rajtam a takarítási düh és nincs az a szörum, mellyel elejét lehetne venni. Harmad magammal egy hétig, utolsó erőmegfeszítéssel, hősiesen küzdünk s a felgyülemlett keserűséget kiöntöm a benzinnel együtt és takarítók végkimerülésig, bandázs nélkül három lépés avancement. Utánna egy hétre ágynak esem testben léleken összetörve.

Hát kedves barátnőm Isten engem úgy segítjen, a nyarat el tudom kellemesebbnek is képzelni. Ma még áldás kíséri a hőforrást és vele kapcsolt összes intézményeket, de nem vagyok benne biztos, hogy ha minden jól megy, rövidesen el nem következik-e, hogy: „A rossz seb egye ki” című népköltészet remeke gazdagzik egy hasonló rapszódikus jókívánsággal, mely ilyenféleképpen fog hangzani: A hőforrás fakadjon fel szülő faludban!

Ez minden, drága barátnőm, mit magamról írhatok. Ég veled és Isten oltalmazzon hasonló sorstól. Várom résztvevő soraidat, ölel:
Körner Gézané.

A Magyar Államvasutak annak érdekében, hogy mentől többet láthassák meg a hatalmas Tiszántuli Ipari Kiállítást és Árumintavásárt, szeptember 11-én számos filléres vonatot indít Debrecenbe. A filléres vonat Dévaványáról indul s arra Hajdusoboszlón is fel lehet szállani.

A filléres jegy ára a kiállításra szóló belépőjeggyel együtt 1.60 P. A filléres vonatra szóló jegyeket az Ipartestületnél lehet előjegyezni.

Siessen helyét biztosítani!

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Békely Lajos lelkész, a polg. isk. évnnyitó istentisztelete alkalmából Kovács Lajos vallásoktató-lelkész, délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök** mai napon Kaposváron nagyobb szabású politikai beszédet tart. A bel- és külpolitikai eseményekről nyilatkozik. Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter az új földbirtokpolitikai programot fogja ismertetni.

— **Lossonczy István** hajdúvármegyei és debreceni főispán tiszaderzsi öntözéses gazdasága négy méter magas kukorica szára és ennek dus hozama és óriási nagyságu paprikái a Tikáv. debreceni kiállításán nagy érdeklődést kelteittek.

— **A református elemi iskolák** ünnepélyes évmegnyitó istentisztelete szeptember 7-én délelőtt 9 órakor megy végbe.

— **A ref. egyház** Nagy Sándor alap 100—100 P tanulmányi ösztöndíjára felvétettek Tökés Ferenc, Czeglédy Irén, Szűcs Magda, Korpos Zsófia, Márton József tanulók. Három régebbi ösztöndíjas megmaradt még ezeken kívül.

— **A tiszántuli ipari és kereskedelmi vásárt** Debrecenben tegnap délelőtt nyitotta meg Bornemissza Géza kereskedelemügyi miniszter. A TIKÁV. kiállítás és megnyitás fényesen sikerült és széleskörű látogatottságnak örvend. Bornemissza minisztert Lossonczy főispán, Kőlcsey polgármester, Nagybakai Sesztina kamaraelnök fogadták és kalauzolták. A miniszter nagy dicsérettel nyilatkozott a kiállítás sikeréről.

A cserépkályha

kiváló, olcsó fűtőttest.
K R I S C H
kályhás-mesternél,
Debrecen, Ispóty-tér 1. sz. alatt
(Nagyállomásnál) Telefon: 12-18.
Vállal minden szakmába vágó munkát,
vidéken is.

— **Dr. Padrah Sándor** városi I. oszt. aljegyzőt a „Dalos Világ” és „Dankó Pista zeneirodalmi társaság” Szegeden a zeneszerzés és zeneművészet terén szerzett kiválóságának elismeréséül rendes tagjai közé iktatta.

— **A hajdusoboszlói iparosanonciskola** felügyelő bizottsága polgármester hivatalos távollétében dr. Pénztáros Imre városi tanácsnok elnöklelte alatt ülést tartott. A felügyelőbizottság a folyó tanév megnyitásával kapcsolatosan tett intézkedéseket, majd Balogh Zoltán okl. középiskolai állástalan tanárt a tanonciskola óraadó tanárává választotta meg.

— **Hajdúvármegye th. kisgyűlése** szept. 12-én délelőtt fél 11 órakor Debrecenben, a vármegyei székházban Lossonczy István főispán elnöklelte élén rendes havi ülést tart.

— **Az ujságírói kamara** felállításáról szóló kormányrendelet ma egy hete a hivatalos lapban megjelent. Ebből megállapítható, hogy ezután nem mindenki mondhatja magáról, hogy ujságíró. Az álhírlapírók korszakának Magyarországon vége szakadt.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-kihirdetések: Kaszás Gábor és Rác Erzsébet, Posta Péter és Szabó Julianna, Sándor István és Komlósi Eszter. Házasságot kötöttek: K. Tóth Sámuel és Tóth Judit, Zöld Károly és T. Szabó Etelka, Szabó Antal és Tözsér Julianna, Bódi Antal és Száva Julianna. Születések: Kurucz Imre leánya Mária-Ilona, Vámos Károly fia Károly-György, Tóth Imre leánya Ágnes-Terézia. Halálozások: Sz. Tóth Ferenc 83 éves, Kovács Istvánné — Ferenczi Mária 23 éves.

— **A ref. presbitérium** a múlt vasárnap tartott ülésén a ref. iskolákban megüresedett ideiglenes tanítói állásokra a folyó tanévre megválasztották Lázár Gyula és Fekete Imre okl. tanítókat.

— **Kik kapták meg az iskolai építkezéseket?** Hajdusoboszló város képviselőtestülete a három tanyai iskolára és gazdasági népiskolai igazgatói lakás építésére meghirdetett versenypályázat eredménye alapján az építkezési munkákat a következő legelőnyösebb ajánlatot benyújtó helybéli iparosoknak ítélte oda: Délkeleti „K. Márton”-féle iskola építési munkáit Fazekas Sándor helybéli kőművesmesternek, az Arany-szegi „Kiss László”-féle iskolát Molnár Lajos kőműves- és ácsmesternek, az Angyalháza „Kádár Sándor”-féle iskolát Marik Máttyás kőművesmesternek, az állami gazdasági népiskola igazgatói lakását Molnár Lajos kőműves- és ácsmesternek. A munkát azonnal meg kell kezdeni. Jónévű építőiparosaink teljes biztositékot nyújtanak arra, hogy a vállalt munkákat kifogástalanul teljesítik.

Eladó ház. A Horthy Miklós-ut 30. szám alatti ház-asudvar eladó. Ugyanott egy 6 személyes autó eladó. Értekezni lehet: özv. Polgár Ferencnénel a helyszínen.

Gyorsíró - gépirótanfolyam.

A debreceni Naményi Gyorsíró- és Gépiróiskola hathónapos irodai tanfolyamot szervez Hajdusoboszlón. Jelentkezés Gólya-zug 6. sz. alatt. Akik Debrecenbe akarnak bejárni a szakiskolába, 85 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek. Városunkból a múlt évben már többen nyertek állami állásokra is képesítő bizonyítványt a Naményi-szakiskolában.

11,246—1938.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara minden évben ki szokott tüntetni a kamara kerületéből 40 évi hosszú szolgálattal bíró és munkaadóját minden tekintetben kifogástalanul szolgáló mezőgazdasági cselédet és mezőgazdasági munkást.

A kamara a kitüntetéseket a jövőben is folytatni akarja és ezért felhívom azokat a mezőgazdasági cselédeket és mezőgazdasági munkásokat, akik legalább 25 év óta szolgálnak, vagy dolgoznak ugyanazon munkaadónál s ellenük a forradalom alatt kifogás nem merült fel és akik hosszú és hűséges szolgálatukért eddig még sem oklevél, sem pedig kézpénzjutalomban nem részesültek, hogy augusztus hó 25-ig a fenti feltételek fenforgása esetében nevét, lakhelyét, vallását, gyermekeinek számát és a munkaadó gazdaság nevét és pontos címét, valamint azt, hogy nevezett mióta szolgál munkaadójánál, dr. Padrah Sándor I. o. aljegyzőnél jelentsék be.

Hajdusoboszló, 1938. augusztus 18.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

11,887—1938.

Felhívás.

A 2000—1938. P. M. rend. 26. §-a értelmében felhívom mindazon gyümölcsstermelőket, akik ez év folyamán házfogyasztásra pálinkát főzni kívánnak, hogy ezen szándékukat, valamint a kitermelni szándékolt pálinka mennyiségét s a gyümölcs szőlőterület nagyságát f. hó 5.-től 13.-ig d. e. 8—12 óráig a város-háza emelet 10. sz. szobájában saját érdekükben okvetlen jelentsék be.

Mindazok, akik pálinka főzési szándékukat a jelzett határidő alatt bejelentik az egyedárusági árkülönbséget megfizetésnél kedvezményben részesülnek, ellenkező esetben azonban a kedvezményre igényt nem tarthatnak.

Hajdusoboszló, 1938. szeptember 1.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Hirdessen a
„Független Hajduság”-ban.

— **A hajdusoboszlói Nep. munkáscsoport** szept. 11-én a Gazdakör összes helyiségeiben új helyiségeknek és könyvtárának berendezési költségei fedezésére munkásbált rendez. Külön meghívók nem lesznek. Támogatást érdemlő ügy.

S Z I N H Á Z.

A nagyon kedvezőtlen, esős, hideg időjárás miatt csak néhány előadást tudott rendezni Homonnay István színigazgató. A rendkívüli tetszést aratott „Gólya-szantórium” színre kerülése után „Legyen úgy mint régen volt” Buday Mária jutalomjátékában került előadásra. Ezt már előzőleg és most zsufolásig teltház nézte végig. Különösen tüntetett a közönség Buday Mária mellett. Általában nem volt egyetlen megtartható előadás színművészeivel szemben háládatlan, minden egyes alkalommal zsufolt ház volt. A társulat tagjainak játékában vonzóerőt, művészi értéket talált a hálás közönség Vasárnap „Jánosvit”-z délutáni előadások-an kerül színre, majd jönnek: „Ide gyere rózsám”, „Liliom” és „Macskazene”.

Eladó a Bocskay-utca 22. szám alatti lakóház. Érdeklődni lehet az Alföldi Takarékpénztárnál Debrecenben, Ferencz József-ut 16., vagy Hajdusoboszlón a Hajdúvármegyei Takarékpénztárnál, szerdán és csütörtökön.

Eladó Kigyó-u. 33. szám alatti üres telek, kb. 300 négyszögöl. Uri lakás építésére nagyon alkalmas. Kvadrátos fekvésű. Értekezni lehet: Kossuth-u. 22. sz.

Kettő szoba, konyha és mellék-helyiségekkel álló kiadó lakás kerestetik éves bérletre a város bármely részén. Cím a lapkiadó hivatalban megtudható.

11,503—1938.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1938. évi XIX. t.-c., illetőleg ennek végrehajtása tárgyában kiadott 500—1938. B. M. sz. rendelet alapján elkészített országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének tervezete ellen beadott felszólalások a törvény 39. §-ának 6. bek., illetve a végrehajtási utasítás 16. §-a alapján a város-háza földszint 9. sz. szobájában f. évi szeptember hó 5-ig közszemlére kitétettek, ahol is azokat a hivatalos órák idején bárki megtekintheti és délután 2—6 óráig lemásolhatja.

A felszólalások ellen az érdekeltek a törvény 39. §-ának 7. bek. szerint, megfelelő okiratokkal igazolt indoklás alapján nálam élszóval, vagy írásban előterjeszhető észrevétellel élhetnek. Az írásban benyújtott észrevételek Hajdúvármegye Központi Választmányához címzendők.

Hajdusoboszló, 1938. augusztus 25.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Állatvásári jelentés

1938. évi szept. hó 7.-iki hetivásárról:

	Felhajtató:	Eladott:
Sertés	640 db.	320 db.
Ló	3	2
Szarvasmarha	11	8
Borjú	6	6
Juh	72	46
Kecske	6	5
Hívtortés különként élszóval		86—94 f.